

## Onderwerp

Invoering Wet taaleis

|                 |                  |                           |                 |
|-----------------|------------------|---------------------------|-----------------|
| <b>Datum</b>    | 15 december 2015 | <b>Naam en telefoon</b>   | Edith Langen    |
| <b>Afdeling</b> | Werk en Inkomen  | <b>Portefeuillehouder</b> | Kees van Geffen |

## Wat adviseer je te besluiten?

1. Instemmen met de beleidsregels Wet taaleis
2. De beleidsregels Wet taaleis ter kennisgeving voorleggen aan de adviescommissie Sociaal Bestuurlijk.
3. Het advies van de WMO-raad over de Wet taaleis beantwoorden met bijgevoegde brief (bijlage 3).
4. Instemmen met de concept afstemmingsverordening 2016 en deze ter besluitvorming voorleggen aan de gemeenteraad.

## Wat is de aanleiding voor dit advies?

De Eerste Kamer stemde op 17 maart in met het wetsvoorstel 'Wet taaleis WWB' (vanaf hier Wet taaleis). Strekking van de wet is, dat uitkeringsgerechtigden die de Nederlandse taal niet of onvoldoende beheersen zich gaan inspannen om de taal in elk geval op een basisniveau onder de knie te krijgen. Met de Wet taaleis krijgt de gemeente de verplichting om van uitkeringsgerechtigden te verlangen dat zij actief werken aan hun taalvaardigheid. De verplichtingen in het kader van de bijstand worden daarom aangevuld met een verplichting om de Nederlandse taal te leren. Hiervoor is een artikel toegevoegd aan de Participatiewet.

De Wet taaleis, met het onderliggende Besluit taaltoets Participatiewet, gaat vanaf 1 januari 2016 voor nieuwe aanvragers van een bijstandsuitkering in. Vanaf 1 juli 2016 geldt de wet dan ook voor het zittende bestand.

Meer informatie over de Wet taaleis en het Besluit taaltoets Participatiewet vindt u in bijlage 1.

Op 20 oktober heeft uw college besloten om

- uitkeringsgerechtigden, die niet inburgeringsplichtig zijn, taaltrajecten in het kader van de Wet taaleis aan te bieden.
- Deze trajecten te betalen vanuit de middelen die beschikbaar zijn voor de uitvoering van de Wet educatie.
- De interne uitvoeringskosten Wet taaleis te betalen vanuit de landelijk beschikbaar gestelde middelen voor dit doel.
- De taaltoets uit te laten voeren door de educatie-instelling die deze opdracht (regionaal) gegund krijgt.
- De vrijstellingsgronden ruimer in te zetten als in de wet opgenomen.

Verder hebt u ingestemd met de voorgenomen beleidsregels Wet taaleis en deze ter inspraak voorgelegd aan de WMO-raad en ingestemd met de voorgenomen afstemmingsverordening 2016 en deze vrijgegeven voor de inspraak. De inspraakperiode liep tot 9 december.

## **Welk resultaat willen we bereiken?**

Door een goede Nederlandse taalbeheersing hebben uitkeringsgerechtigden meer kansen om mee te doen in de samenleving (met betaald werk en in de sociale omgeving). Dit willen we bereiken door de Wet taaleis te implementeren binnen de bestaande werkwijze van de afdeling Werk en Inkomen.

## **Welke argumenten zijn er voor dit advies?**

*1.1 De WMO-raad is van mening dat de voorgenomen beleidsregels uitkeringsgerechtigden voldoende ruimte bieden om een betere taalbeheersing te ontwikkelen.*

De WMO-raad kan zich vinden in het doel van de wet taaleis en de manier waarop dit in de voorgestelde beleidsregels is vastgelegd. De voorgenomen beleidsregels kunnen zonder verdere aanpassingen vastgesteld worden.

Het advies Wet taaleis van de WMO-raad vindt u als bijlage 2.

*2.1 In het advies Wet taaleis wil de WMO-raad een aantal onderdelen extra onder de aandacht brengen.*

De onderdelen die de WMO-raad extra onder de aandacht wil brengen zijn voorlichting, jeugdige schoolverlaters, spijtoptanten, onderbreken van het leertraject, monitoren van het effect en de financiering. In bijlage 3 vindt u de reactie op deze onderdelen en hoe we deze punten (gaan) gebruiken.

*3.1 In de afstemmingsverordening moet een grondslag staan voor het verlagen van de bijstand bij het niet voldoen aan de medewerkingsplicht vanuit de Wet taaleis.*

De afstemmingsverordening moet aangepast worden om ervoor te zorgen dat het mogelijk is om de bijstand te verlagen bij het niet voldoen aan de medewerkingsplicht vanuit de Wet taaleis. In artikel 7 (gedragingen participatiewet) en artikel 8 (gedragingen IOAW en IOAZ) wordt bij gedragingen in de tweede categorie toegevoegd:

‘Het niet of onvoldoende medewerking verlenen aan activiteiten die samenhangen met de Wet taaleis als bedoeld in artikel 17, lid 2 van de Participatiewet’.

De concept afstemmingsverordening 2016 heeft ter inspraak gelegen tot 9 december. Hierop is geen reactie ontvangen. De concept afstemmingsverordening kan ongewijzigd ter besluitvorming voorgelegd worden aan de gemeenteraad.

## **Waar moeten we rekening mee houden?**

### *a. Financiën*

De kosten van de taaltoetsen en taaltrajecten betalen we vanuit de middelen voor educatie (Wet educatie). Voor 2016 is € 268.868,= beschikbaar.

In de rijksbegroting is een structureel budget voor de uitvoeringskosten Wet taaleis opgenomen.

Dit budget zetten we in voor de kosten van de interne uitvoering van de Wet taaleis.

Het budget bedraagt voor 2016 € 11.000,= en vanaf 2017 € 23.000,= structureel. In 2016 is de bijdrage lager, omdat de wet pas vanaf 01-07-16 de gehele groep uitkeringsgerechtigden geldt.

## *b. Communicatie*

Nieuwe uitkeringsgerechtigden zullen tijdens de intake op de hoogte worden gebracht van de Wet taaleis. Bestaande klanten ontvangen voor 1 juli 2016 informatie over de Wet taaleis.

Communicatie is een onderdeel van het implementatieplan Wet taaleis. In dit plan is o.a. de communicatie met de klant, overige belanghebbenden en intern (consulenten, telefonische dienstverlening etc.) opgenomen.

## *c. Uitvoering*

Voor de uitvoering van de Wet taaleis is een implementatieplan.

## *d. Overlegd met*

Ester Biezen, hoofd Werk en Inkomen

Martien van Hoof, teamleider Werk en Inkomen

## **Bijlagen**

1. Informatie Wet taaleis en besluit taaltoets
2. Advies Wet taaleis WMO-raad Oss
3. Reactie advies Wet taaleis WMO-raad Oss
4. Beleidsregels Wet taaleis 2016
5. Afstemmingsverordening 2016

---

## **Samenvatting**

De Wet taaleis regelt dat uitkeringsgerechtigden die de Nederlandse taal niet of onvoldoende beheersen zich gaan inspannen om de taal in elk geval op basisniveau onder de knie te krijgen. Door de Nederlandse taal te beheersen hebben zij meer kansen om mee te doen in de samenleving (met betaald werk en in de sociale omgeving).

De Wet taaleis is onderdeel van de Participatiewet en gaat in op 1 januari 2016 voor nieuwe uitkeringsgerechtigden en vanaf 1 juli 2016 voor mensen die al een uitkering ontvangen.

Om de Wet taaleis uit te kunnen voeren en in te bedden in de bestaande werkwijze van de afdeling Werk en Inkomen is het nodig om beleidsregels vast te stellen en de afstemmingsverordening aan te passen.

De beleidsregels zijn ter inspraak voorgelegd aan de WMO-raad Oss. De wettelijke inspraak op de afstemmingsverordening liep tot 9 december.